

ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI

Forma contractelor

- În art. 1178 N.C. Civ este enunțat **principiul libertății formei**, în sensul că încheierea contractului se realizează prin simplul acord de voință al părților, capabile de a contracta, dacă legea nu impune o anumită formalitate.

Consensualismul

- Spre deosebire de vechea reglementare, NCC consacră în mod expres **principiul consensualismului** prin dispozițiile art. 1178 referitoare la libertatea formei și ale art. 1240 privitoare la formele de exprimare a consimțământului.
- Conform art. 1240 NCC voința de a contracta poate fi exprimată *verbal sau în scris*. Voința poate fi exprimată și *printr-un comportament* care, potrivit legii, convenției părților, practicilor stabilite între acestea sau uzanțelor, nu lasă nicio îndoială asupra intenției de a produce efectele juridice corespunzătoare. Ca atare, manifestarea de voință a părților produce efecte juridice fără alte formalități speciale.
- Exemple de contracte care se încheie valabil consensual: „**contractul de locațiune** se consideră încheiat îndată ce părțile au convenit asupra bunului și prețului” – art. 1781; „**contractul de mandat** poate fi încheiat în formă scrisă, autentică ori sub semnătură privată, sau verbală” – art. 2013.

Forma cerută ad validitatem (ad solemnitatem).

- *Forma cerută pentru validitatea actului juridic* este acea condiție specială și esențială care presupune îndeplinirea unor formalități prevăzute de **lege**, în absența cărora actul nu ar putea lua naștere în mod valabil.
- NCC prevede anumite situații în care forma *scrisă* este o condiție de validitate, caz în care inclusiv înscrisul sub semnătură privată este suficient pentru satisfacerea cerinței legale, însă în anumite cazuri este cerută forma *înscrisului autentic*.
- NCC prevede în art. 1242 alin. 2 că „dacă părțile s-au învoit ca un contract să fie încheiat într-o anumită formă, pe care legea nu o cere, contractul se socotește valabil chiar dacă forma nu a fost respectată”. Nerespectarea formei cerute *ad solemnitatem*, având în vedere că reprezintă un element constitutiv al actului, se sancționează cu nulitatea absolută.

! Exemple de contracte pentru care este cerută forma scrisă ca și condiție de validitate: contractul de arendare – art. 1838 alin.(1); fidejusiunea – art. 2282.

! Exemple de contracte pentru care este cerută forma autentică pentru validitatea actului: vânzarea unei moșteniri – art. 1747 alin.(2); contractul prin care se înființează o societate cu personalitate juridică – art. 1884 alin. (2); contractul de întreținere – art. 2255; convențiile care strămută sau constituie drepturi reale care urmează a fi înscrise în cartea funciară - art. 1244.

Proiectul „Vin Codurile !”

Conținutul acestui material nu constituie o interpretare oficială a Noului Cod civil și nu epuizează toate aspectele privitoare la acest subiect

Forma ad probationem.

- Forma *ad probationem* este acea condiție impusă de lege sau de părți, care constă în întocmirea unui înscris cu scopul de a proba actul juridic civil valabil încheiat.
- Conform art. 1241 N. C. civ., înscrisul care constată încheierea contractului poate fi sub semnătură privată sau autentic, având forța probantă prevăzută de lege (respectiv, de element constitutiv al contractului sau doar aceea de valoare probatorie). Această condiție este instituită, de pildă, în cazul contractului de tranzacție sau al contractului de depozit voluntar. Nerespectarea formei cerute *ad probationem* nu atrage nevalabilitatea actului, așa cum se întâmplă în cazul formei *ad validitatem*, ci imposibilitatea dovedirii actului cu alt mijloc de probă.

! Exemple de contracte care se încheie în formă scrisă numai pentru dovada contractului: contractul de comision art. 2.044 alin.(2), contractul de consignatie – art. 2055; contractul de depozit – art. 2104, contractul de asigurare – art. 2200 alin. (1)

Forma cerută pentru opozabilitate față de terți.

- Prin forma cerută pentru opozabilitatea față de terți a actului juridic se înțelege acea condiție necesară pentru ca actul juridic să fie **opozabil și persoanelor care nu au participat la încheierea lui**, în scopul ocrotirii drepturilor și intereselor lor. Aceasta este o cerință prevăzută pentru protejarea terților față de efectele prejudiciabile ale unor acte juridice.
- Se asigură prin îndeplinirea unor formalități de publicitate, în special prin înscrieri sau notări în cartea funciară pentru înstrăinările de drepturi imobiliare, sau înscrieri în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, pentru gaj și alte garanții reale mobiliare.
- Prin art. 1244 NCC, cu referire la forma cerută pentru înscrierea în cartea funciară, se prevede necesitatea încheierii prin înscris autentic, sub sancțiunea nulității absolute, a convențiilor care strămută sau constituie drepturi reale care urmează a fi înscrise în cartea funciară. Nerespectarea formei cerute pentru opozabilitatea față de terți a actului juridic este sancționată cu *inopozabilitatea* actului juridic, ceea ce înseamnă posibilitatea, pentru terțul interesat, de a ignora actul invocat de părți împotriva sa.

Condiții de formă pentru modificarea contractului

Art. 1.243 prevede că, „dacă prin lege nu se prevede altfel, orice modificare a contractului este supusă condițiilor de formă cerute de lege pentru încheierea sa”.

Contractele electronice

Noul Cod civil reglementează forma **contractelor electronice** în art. 1245, respectiv prevede că acele contracte care se încheie prin mijloace electronice sunt supuse condițiilor de formă prevăzute de legea specială.

Proiectul „Vin Codurile !”

Conținutul acestui material nu constituie o interpretare oficială a Noului Cod civil și nu epuizează toate aspectele privitoare la acest subiect